

El problema de la realitat

La presentació que fa la pel·lícula *El juego del ahorcado* d'una Girona monolingüe castellana ha ferit sensibilitats a la ciutat. El film està ambientat en un indret anomenat Gerona on tota la senyalització i la toponímia és en castellà i on tots els habitants parlen en aquesta mateixa llengua. No crec que l'autora de la novel·la en castellà, flamant directora de la Casa de América, la gironina Imma Turbau, hi pateixi gaire. A la sinopsi del film es parla d'una «sociedad pequeña como la de Gerona». El català també deu ser vist com una llengua tan «pequeña» que ni es veu ni se sent. Això m'ha fet recordar que a *Vicky Cristina Barcelona*, pel·lícula rodada en anglès i doblada al català, hi sortia una fruiteria amb tots els rètols en castellà. «Quins pimientos!», van pensar alguns. Però si ens ho mirem des del punt de vista de la representació de la realitat –un assumpte molt pelut quan parlem de ficció– podem arribar a la conclusió que la visió de la Gerona d'*El juego del ahorcado* és rotundament falsa i la de la fruiteria de *Vicky Cristina Barcelona* és la trista realitat. Hi ha directors que s'excusen dient que la

Terra de festivals de cinema

Els darrers anys han aparegut al llarg de la geografia gironina modestos festivals de cinema impulsats per grups de joves creadors. Parlo del Curt.doc de Vidreres, el Festicurts de Figueres, el Festival de Curtmetratges de Celrà, el Femcurt de Banyoles o el MovieMobile de Sant Feliu de Guíxols, entre molts altres. Aquests festivals suposen el relleu audiovisual de les convocatòries de premis literaris: nous temps, nous llenguatges. Aquesta efervescència fílmica, però, no ha aconseguit consolidar a la ciutat de Girona un gran festival cinematogràfic obert i plural, imaginatiu i professional, lluny de personalismes i animadversions; un festival que necessàriament hauria d'implicar el Museu del Cinema, el Cinema Truffaut, la Universitat de Girona i tota mena d'agents del sector. Potser caldria donar una oportunitat a tots els joves activistes culturals que s'han començat a foguejar en l'experiència dels petits festivals.

diversitat lingüística distreu l'espectador de la trama principal. N'hi ha que dissimulen fent aparèixer el pa amb tomàquet o algun avi que parla encara l'antiga llengua de la tribu; una mica com, ja fa 58 anys, va fer Albert Lewin a l'inici de *Pandora i l'holandès errant* amb un grup de pescadors de Tossa que, mentre estiraven les xarxes, bromejaven sobre si havien pescat una balena.

En la literatura, és més fàcil emascarar l'entorn lingüístic. El lector, guiat per la ploma de l'autor, s'empassa fàcilment que la barreja de català i castellà en què transcorren les vides reals dels catalans –fins i tot els que s'esforcen a «encomanar-lo»– es transformi en un paisatge monolingüe, ja sigui català o castellà. Al cinema anomenat «català», que per suposats imperatius comercials opta majoritàriament pel castellà, ja és tota una altra cosa. «Què en fem dels senyals i els rètols de les botigues en català?», es pregunten els productors. «No ho trobaran estrany, els espanyols? No ens agafaran més mania?».